Г Р А Д   С К О П Ј Е

ПРЕДЛАГАЧ: Градоначалник на Град Скопје

ИЗГОТВУВАЧ: Сектор за сообраќај

ПРЕТСТАВНИК: Секретар на Град Скопје

ПОВЕРЕНИК: Претставник од Сектор за сообраќај

П Р Е Д Л О Г - О Д Л У К А

за изменување на Одлуката за утврдување на вредност на надоместок за извршени услуги во линискиот превоз на патници, по критериумот – остварен километар

Скопје, декември 2024 год.

ПРЕДЛОГ

Врз основа на член 36 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ број 5/02 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 202/24), а во врска со член 103 став (2) на Одлуката за линиски превоз на патници во градот Скопје („Службен гласник на Град Скопје“ бр. 10/15, 17/15, 4/16, 8/16, 13/16, 2/17, 8/17, 6/18, 15/18, 16/18, 2/19, 4/22, 9/22, 11/22 и 9/23), Советот на Град Скопје на ______________ седница, одржана на __________, донесе:

О Д Л У К А
за изменување на Одлуката за утврдување на вредност на надоместок за извршени услуги во линискиот превоз на патници, по критериумот - остварен километар

Член 1

Во Одлуката за утврдување на вредност на надоместок за извршени услуги во линискиот превоз на патници, по критериумот - остварен километар („Службен гласник на Град Скопје“ бр. 2/17 и 4/17) во член 2 табелата се менува и гласи :

Цена на гориво (ден/л)	Цена по километар (ден/км)	Цена на гориво (ден/л)	Цена по километар (ден/км)
30.00	68.65	75.00	90.93
30.50	68.90	75.50	91.17
31.00	69.15	76.00	91.42
31.50	69.39	76.50	91.67
32.00	69.64	77.00	91.92
32.50	69.89	77.50	92.16
33.00	70.14	78.00	92.41
33.50	70.38	78.50	92.66
34.00	70.63	79.00	92.91
34.50	70.88	79.50	93.15
35.00	71.13	80.00	93.40
35.50	71.37	80.50	93.65
36.00	71.62	81.00	93.90
36.50	71.87	81.50	94.14
37.00	72.12	82.00	94.39
37.50	72.36	82.50	94.64
38.00	72.61	83.00	94.89
38.50	72.86	83.50	95.13
39.00	73.11	84.00	95.38
39.50	73.35	84.50	95.63
40.00	73.60	85.00	95.88
40.50	73.85	85.50	96.12
41.00	74.10	86.00	96.37
41.50	74.34	86.50	96.62
42.00	74.59	87.00	96.87
42.50	74.84	87.50	97.11
43.00	75.09	88.00	97.36
43.50	75.33	88.50	97.61
44.00	75.58	89.00	97.86
44.50	75.83	89.50	98.10
45.00	76.08	90.00	98.35

45.50	76.32	90.50	98.60
46.00	76.57	91.00	98.85
46.50	76.82	91.50	99.09
47.00	77.07	92.00	99.34
47.50	77.31	92.50	99.59
48.00	77.56	93.00	99.84
48.50	77.81	93.50	100.08
49.00	78.06	94.00	100.33
49.50	78.30	94.50	100.58
50.00	78.55	95.00	100.83
50.50	78.80	95.50	101.07
51.00	79.05	96.00	101.32
51.50	79.29	96.50	101.57
52.00	79.54	97.00	101.82
52.50	79.79	97.50	102.06
53.00	80.04	98.00	102.31
53.50	80.28	98.50	102.56
54.00	80.53	99.00	102.81
54.50	80.78	99.50	103.05
55.00	81.03	100.00	103.30
55.50	81.27	100.50	103.55
56.00	81.52	101.00	103.80
56.50	81.77	101.50	104.04
57.00	82.02	102.00	104.29
57.50	82.26	102.50	104.54
58.00	82.51	103.00	104.79
58.50	82.76	103.50	105.03
59.00	83.01	104.00	105.28
59.50	83.25	104.50	105.53
60.00	83.50	105.00	105.78
60.50	83.75	105.50	106.02
61.00	84.00	106.00	106.27
61.50	84.24	106.50	106.52
62.00	84.49	107.00	106.77
62.50	84.74	107.50	107.01
63.00	84.99	108.00	107.26
63.50	85.23	108.50	107.51
64.00	85.48	109.00	107.76
64.50	85.73	109.50	108.00
65.00	85.98	110.00	108.25
65.50	86.22	110.50	108.50
66.00	86.47	111.00	108.75
66.50	86.72	111.50	108.99
67.00	86.97	112.00	109.24
67.50	87.21	112.50	109.49
68.00	87.46	113.00	109.74
68.50	87.71	113.50	109.98
69.00	87.96	114.00	110.23
69.50	88.20	114.50	110.48
70.00	88.45	115.00	110.73
70.50	88.70	115.50	110.97
71.00	88.95	116.00	111.22
71.50	89.19	116.50	111.47
72.00	89.44	117.00	111.72
72.50	89.69	117.50	111.96
73.00	89.94	118.00	112.21
73.50	90.18	118.50	112.46
74.00	90.43	119.00	112.71
74.50	90.68	119.50	112.95
		120.00	113.20

Член 2

Во член 2 став 1 Прилогот број 1 се менува со нов Прилог број 1.

Член 3

Во член 2 ставот 2 се менува и гласи:
„Доколку малопродажната цена на горивото е помала од 30 денари, тогаш се усвојува вредност од 68,65 денари по остварен километар, а доколку малопродажната цена е повисока од 120 денари, за секој остварен километар се усвојува вредност од 113,20 денари.“

Член 4

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен гласник на Град Скопје”, а ќе се применува од 01.01.2025 година.

Број __________
___.___. 2024 година
С к о п ј е

С О В Е Т Н А Г Р А Д С К О П Ј Е

ПРЕТСЕДАТЕЛ
Трајко Славески

ПРИЛОГ бр.1

КРИТЕРИУМИ И НАЧИНИ НА ОДРЕДУВАЊЕ НА НАДОМЕСТОК ПО КИЛОМЕТАР

1. ВОВЕД

Научните и искуствените сознанија ширум светот во областа на организација и функционирање на јавниот градски превоз, зборуваат дека овој вид на превоз претставува фундаментален елемент на примена на концептот за „одржлив урбан развој“, затоа што јавниот градски превоз обезбедува мобилност на населението со далеку помал притисок врз животната околина и расположливиот урбан простор.

Истражувањата и праксата во оваа област покажале дека за да се обезбеди повисок квалитет на услуга во јавниот градски превоз, од исклучителна важност е градењето на интегрален систем без разлика дали има еден или повеќе превозници, или тие превозници се јавни или приватни.

Интеграцијата на системот на јавен градски превоз значи:

- Интеграција и координирање на возни редови
- Интеграција на системот за наплата
- Интеграција на системот за информирање на патници

Следејќи ги овие современи трендови, Градот Скопје изврши интеграција на јавниот градски превоз во Скопје, интегрирајќи ги во еден систем постојниот јавен превозник ЈСП „Скопје“ и трите здржениjа на приватни превозници Јофи Бус,Радос Компани и Вестор Транс.

Од оваа интеграција произлезе и потребата за проценка на оперативните трошоци по километар, како основа за финансирање на превозниците, што е предмет на оваа анализа.

2. МЕТОДОЛОГИЈА И ВЛЕЗНИ ПОДАТОЦИ ЗА АНАЛИЗАТА

За изработка на оваа анализа се искористени расположливите научни методи од оваа област, базата на многу релевантни податоци (јавните набавки и книговодствените податоци за трошоците по поедини ставки) и долгогодишното искуството на ЈСП „Скопје“ во врска со видовите и големината на трошоците на експлоатација, како и сопствените пресметки за трошоците по поедини ставки поднесени од приватните превозници.

Во делот на пресметките дадени од приватните превозници, мора да се забележи дека за нив, поедини трошоци се повисоки, бидејќи постои **една неодржлива состојба:** здруженијата на приватни превозници се збир на приватни компании, поединци, кои заради расцепканоста имаат повисоки трошоци по поедини ставки, во споредба со трошоци кои би ги имале како едно правно лице кое организирано ги обезбедува поедините дејности неопходни за функционирање на јавниот градски превоз. (принципот на “**economies of scale** ”)

Градот Скопје и граѓаните не се должни да ја плаќаат лошата организираност – правен статус на многубројните превозници-поединци, и затоа во најскоро време тие мора да го решат овој проблем. Намалувањето на трошоците секако е доволен мотив и за самите превозници да го превземат овој чекор, бидејќи би им останувале повеќе средства од средствата што ги плаќа Град Скопје

3. ПРЕСМЕТКА НА ТРОШОЦИТЕ ПО КИЛОМЕТАР

3.1 Основни влезни податоци

- Годишна километража на возилата на ЈОФИ БУС, РАДОС КОМПАНИ И ВЕСТОР ТРАНС според одобрени линии и возни редови:

$$K_{god} = 5400000 \frac{\text{km}}{\text{god}}$$

- Вкупно возила на работа ЈОФИ БУС, РАДОС КОМПАНИ И ВЕСТОР ТРАНС:

$N = 200$ возила

- Просечна годишна километража по возило:

$$K_{god}^{voz} = \frac{K_{god}}{N} = 27000 \frac{\text{km}}{\text{vozilo}}$$

3.2 Компоненти на трошоците

3.2.1 Трошоци за гориво

Цена на гориво (независна променлива)

$$c_{gor} \frac{\text{den}}{\text{l}} 70$$

Норма за просечна потрошувачка на гориво по возило

$$q_{gor} = 45 \frac{l}{100km}$$

Трошоци за гориво

$$T_{gor} = \frac{q_{gor}}{100} \cdot c_{gor}$$

$$T_{gor} = \frac{45}{100} \cdot c_{gor} = 0{,}45 \cdot c_{gor}$$

3.2.2 Бруто плата на возачи

Месечна бруто плата на возач

$$BP = 60000 \frac{\text{den}}{\text{mesec}}$$

Трошоци за бруто плата

$$T_{BP} = \frac{BP \cdot 12}{K_{god}^{voz}} = \frac{60000 \cdot 12}{27000} = 26{,}7 \frac{den}{km}$$

3.2.3 Трошок за пневматици

Број на пневматици по возило

$$n_{gm} = 6\frac{пневматици}{po\ vozilo}$$

Просечна цена на еден пневматик (нов и обновен)

$$c_{gm} = 17000\frac{den}{пневматик}$$

Век на експлоатација на пневматик

$$t_{vgm} = 50000\ km$$

Трошок за пневматик

$$T_{gm} = \frac{n_{gm} \cdot c_{gm}}{t_{vgm}} = \frac{6 \cdot 17000}{50000} = 2{,}04\frac{den}{km}$$

3.2.4 Регистрација, технички преглед и осигурување

Трошоци за редовен технички преглед по возило

$$t_{rtp} = 14104\ den$$

Трошоци за вонреден технички преглед

$$t_{vtp} = 3500\ den$$

Трошоци за осигурување на патници

$$t_{op} = 6000\ \text{den}$$

Трошоци за осигурување на возило

$$t_{ov} = 28000\ \text{den}$$

Трошоци за регистарција, технички преглед и регистрација

$$T_{ROT} = \frac{t_{rtp} + t_{vtp} + t_{op} + t_{ov}}{K_{god}^{voz}} = \frac{14104 + 3500 + 6000 + 28000}{27000} = 1{,}91\frac{\text{den}}{\text{km}}$$

3.2.5 Трошоци за моторно масло

Цена на моторно масло

$$c_{mm} = 350\frac{den}{l}$$

Количина на моторно масло по возило годишно (максимум3 промени на масло х 30 литри = 90 литри масло по возило/годишно)(вклучено и дополнувањето по проверка на ниво)

Цена на работна рака за промена на 30 l масло

$$c_{rrm} = 1500\ den$$

Трошоци за моторно масло

$$T_{mm} = \frac{90 \cdot c_{mm} + c_{rrm} \cdot 3}{K_{god}^{voz}} = \frac{90 \cdot 350 + 1500 \cdot 3}{27000} = 1{,}33\frac{den}{km}$$

3.2.6 Трошоци за филтри

Филтер за масло	3 x 1000 ден + раб. рака 3x800 =5400 ден
Филтер за гориво	3 x 1600ден + раб. рака 3x800 = 7200 ден
Филтер и пред филтер за воздух	2x3200 ден + 2x800 =8000 ден

Вкупно = 20600 ден

Трошоци за филтри

$$T_f = \frac{20600}{K_{god}^{voz}} = \frac{20600}{27000} = 0{,}76 \frac{ден}{км}$$

3.2.7 Трошоци за масло за диференцијал

Цена на масло за диференцијал (280 ден/литар)
Количина 25 литри
Работна рака 1500 ден
Промена на 150 000 км генерално (дополнување по потреба)

Трошоци за масло на диференцијал

$$T_{md} = \frac{(25 \cdot 280 + 1500) \cdot 27000}{27000 \cdot 150000} = 0{,}057 \frac{ден}{км}$$

3.2.8 Трошоци за масло за менувач

Цена на масло за менувач (500 ден/литар)
Количина 25 литри
Работна рака 1500 ден
Промена на 150 000 км генерално (дополнување по потреба)

Трошоци за масло на диференцијал

$$T_{mm} = \frac{(25 \cdot 500 + 1500) \cdot 27000}{27000 \cdot 150000} = 0{,}093 \frac{ден}{км}$$

3.2.9 Трошоци за други течности

Цена на матик за волан 350 ден/литар
Количина на матик за волан (2литра делумно дотура, делумно се заменува)
Работна рака за промена на матик за волан 700 ден
Трошок за матик за волан: 350x 2 + 700 = 1400 ден

Цена на глицерин 300 ден/литар
Количина 3 литри
Работна рака 700 ден
Трошок за глицерин за кочници и спојка: 300x3 + 700 = 1600 ден

Цена на маст за подмачкување 350 ден/кг
Количина 5 кг
Работна рака 800 ден
Трошок за подмачкување: 350x5 + 800 = 2550 ден

Цена на антифриз концентриран 100 ден/литар

Количина 40 литра
Се разредува во однос 40%
Трошок за антифриз: 100x40x0,4 = 1600 ден

Цена на вода за брисачи (зимска) 50 ден/литар
Количина 30 литра
Трошок за вода за брисачи: 50x30 = 1500 ден
Трошок за други течности

$$T_{dt} = \frac{1400 + 1600 + 2550 + 1600 + 1500}{27000} = 0{,}32 \frac{den}{km}$$

3.2.10 Трошоци за светилки

Цена на светилки за фар 350 ден x 3 промени годишно 1050 ден
Цена на трепкач 120 ден x 5 промени годишно 600 ден
Цена на стоп светла 120 ден x 3промени годишно 360 ден
Цена на внатрешни светилки 15 x 80 ден промени годишно 1200 ден
Вкупно трошок за светилки годишно по возило: 3210 ден

$$T_s = \frac{3210}{27000} = 0{,}12 \frac{den}{km}$$

3.2.11 Трошоци за потрошен матерјал и одржување

Цена на јаболчица 2400 ден
Работна рака за промена на јаболчица 4000 ден
Два пати промена на јаболчица
Вкупно трошок за јаболчица: (2400+4000)x2 = 12800ден

Цена на пар гуртни гарнитура5000 ден
Работна рака за промена на гуртни 5000 ден
Една годишно просек
Вкупно трошок за промена на гуртни:10000x1=10000 ден

Цена на плочки гарнитура 6000 ден
Работна рака за промена на плочки 4000 ден
Две годишно просек по возило
Вкупно трошок за промена на гуртни: 10000x2=20000 ден

Цена на амортизер 6000 ден
Работна рака за промена на амортизер 3000 ден
1 амортизер годишно просек
Вкупно трошок за промена на амортизер: (6000+3000) =9000 ден

Цена на буфер 3000 ден
Работна рака за промена на буфер 3000 ден
4 буфери годишно
Вкупно трошок за промена на буфер: (3000+3000)x4 =24000 ден

Цена на воздушни перничиња плус вентили 3500 ден
Во просек едно перниче по возило годишно

Работна рака 5000 ден
Вкупно трошок за воздушни перничиња: (3500+5000)x1 =8500 ден

Цена за издувен систем – ауспуси 35000 ден(просек делумно заварување делумно нови)
Во просек еднаш на 3 години по возило
Работна рака 6000 ден
Вкупно трошок за ауспух: (35000+6000)x0,33 =13,530ден

Цена за поправка или замена на резервоар за гориво (просек) 12000 ден
Работна рака 6000 ден
Во просек еднаш на 3 години
Вкупно трошок за резервоар на гориво (12000+6000)*0,33=5940 ден
Цена за поправка или замена на врати (просек) 1300 ден
Работна рака 800 ден
Во просек 3 годишно 3 врати
Вкупно трошок за врати (1300+800)*3*3=18900 ден

Вкупно трошок за потрошен матерјал:
12800+10000+20000+9000+24000++8500+13530+5940+18900=122670 ден

$$T_{pm} = \frac{122670}{27000} = 4,54\frac{den}{km}$$

3.2.12 Трошок за перење плус внатрешна хигиена на возило

500 ден x 100пати годишно = 50000 ден

$$T_{p} = \frac{50000}{27000} = 1,85\frac{den}{km}$$

3.2.13 Проверка плус полнење на ПП апарат

Проверка на ПП апарат 700 ден
Дополнување на ПП апарат 900 ден
1600 ден x 2 = 3200 ден

$$T_{pp} = \frac{3200}{27000} = 0,12\frac{den}{km}$$

3.2.14 Администрација

Книговодител 3000 x 12 = 36000 ден
Фирмарина 4000 x 1 = 4000 ден
Администрирање 1500 x 12 = 18000 ден
Др. потрошен матерјал 2500 ден
Вкупно трошок за администарција 60500 ден

$$T_{a} = \frac{60500}{27000} = 2,24\frac{den}{km}$$

3.2.15 Амортизација

Возила постари од 12 години
Цена на возило 25000 евра = 1537500 ден

Век на амортизација 12 години
Годишно отпишување 128125 ден

$$T_{амор} = \frac{128125}{27000} = 4,74 \frac{den}{km}$$

3.2.16 Паркинг

Закуп на месец 1500 ден.
1500 x 12 = 18000 ден

$$T_{par} = \frac{18000}{27000} = 0,67 \frac{den}{km}$$

3.2.17 Сервисно возило

1800 x 3 пати = 5400 ден

$$T_{sv} = \frac{5400}{27000} = 0,20 \frac{den}{km}$$

3.2.18 Влечно возило

3000 x 1,5 пати = 4500 ден

$$T_{vv} = \frac{4500}{27000} = 0,17 \frac{den}{km}$$

3.2.19 Нулта километража

5% од километража измината за превоз на патници

$$T_{nkm} = 1,05 \frac{den}{km}$$

3.2.20 Разумна добивка

Јавниот градски превоз е гранка каде не може да се смета на добивка, со обзир на тоа дека заради важната улога која ја има во рамките на урбаните транспортни системи цената на превозот се држи ниска, а приходите од продажба на билети не се доволни да ги покријат вистинските трошоци на работа. Од овие причини, проширената репродукција во светот се обезбедува со средства од буџет или други извори на финансирање специјално наменети за јавниот градски превоз.

Во овој случај, заради специфичните околности во јавниот градски превоз во Скопје (почетен период на целосна интеграција на приватните превозници во јавниот градски превоз) предложена е разумна добивка од 10% од проценетиот трошок по км.

1.3. ВКУПЕН ТРОШОК ПО КИЛОМЕТАР

Вкупниот трошок по километар е пресметан како збир на трошоците по поедините ставки изложени во предходната точка

$$T_{VK} = T_{gor} + T_{BP} + T_{gm} + T_{ROT} + T_{mm} + T_{f} + T_{md} + T_{dt} + T_{s} + T_{pm} + T_{p} + T_{pp} + T_{a} + T_{amor} + T_{par} + T_{vv} + T_{нкм}$$

$$T_{VK} = 0{,}45 \cdot c_{gor} + \sum_{j=1}^{n} T_j$$

(како функција од цената на гориво)

Оваа формула може да се искористи да се развие табела за трошокот по километар за различни цени на горивото.

Во продолжение е прикажана збирната табела за трошоците по поедини ставки и вкупниот трошок по километар.

	Вид на трошок	ден/км
1	Гориво (актуелна цена на дизел 70 ден/л)	[illegible]
2	Бруто плата на возачи	[illegible]
3	Гуми	[illegible]
4	Регистрација, тех. преглед и осигурување	[illegible]
5	Моторно масло	[illegible]
6	Филтри: филтер за масло, филтер за гориво, филтер за воздух, предфилтер	[illegible]
7	Масло за диференцијал	0,
8	Масло за менувач	0,
9	Други течности: матик за волан, антифриз, вода за бришачи	[illegible]
10	Светилки	[illegible]
11	Тековно одржување: плочки, гарнитури, амортизери, воздушни перничиња и др.	[illegible]
12	Перење + внатрешна хигиена	1
13	Кочници	0
14	Администрација	[illegible]
15	Амортизација	[illegible]
16	Паркинг	[illegible]
17	Возило	[illegible]
18	Возило	[illegible]
19	ВКУПНО ТРОШОЦИ	[illegible]
20	Добивка	[illegible]
21	ВКУПНО СО ДОБИВКА	[illegible]

О б р а з л о ж е н и е

Законски основ за донесување на предметната одлука е членот 36 од Законот за локалната самоуправа, според кој донесувањето на прописи во рамките на надлежноста на Градот, е во надлежност на Советот на Градот Скопје.

Потребата за изменување на Одлуката за утврдување на вредност на надоместок за извршени услуги во линискиот превоз на патници, по критериумот – остварен километар произлегува од барањето на приватните превозници за измена на вредноста на надоместокот за извршена услуга. Измената се прави врз основа на зголемување на трошоците кои учествуваат при утврдување на цената по критериумот остварен километар.

За изработка на оваа Одлука, извршена е анализа и земени се и пресметани сите трошоци од досегашното искуство од деловното работење кое е усогласено со новите цени за резервни делови, како и за услугите за одржување, сервисирање и администрирање за трошоци по поедини ставки. Исто така изработен е Вешт наод и мислење од страна на овластено лице, при што истиот е основа за изработка на Прилогот бр. 1, кој е составен дел на оваа Одлука.

Сметаме дека со оваа измена на вредноста на надоместокот за извршени услуги во линискиот превоз на патници, по критериумот – остварен километар ќе се зголеми и квалитетот на услугата кои ја испорачуваат приватните превозници кон граѓаните на градот Скопје.

Согласно горенаведеното, изработена е оваа Одлука со која се менува актот за утврдување на вредност на надоместок за извршени услуги во линискиот превоз на патници, по критериумот – остварен километар, при што согласно направената анализа од Вештото лице, изготвена е табела за надоместок по остварен километар за различни цени на горивото.

Се предлага Советот на Град Скопје да ја усвои предложената Одлуката за изменување на Одлуката за утврдување на вредност на надоместок за извршени услуги во линискиот превоз на патници, по критериумот - остварен километар.